

Luomumaidon arvoketjutyöryhmä

**ti 17.1. klo 14.00 -16.00, Lukella Viikissä,
kokoushuone Savotta (osoite: Latokartanonkaari 9)**

Työryhmän kokoonpano

Nimi	Organisaatio	Paikalla 17.1
Arja Peltomäki	Maatila	x
Heli Ahonen	Muumaa/Luomuliitto	
Katarina Rehnström	Luomuliitto	
Jonna Ukkola	Yhdistyneet luomutuottajat	
Aino Wathen	Valion luomuneuvotteluryhmä	x
Mauri Penttilä	MTK:n maitovaltuuskunnan pj	x
Risto Koski	Hämeenlinnan osuusmeijeri	
Antti Oksa	SOK	
Heta Rautapalo	Kesko	
Minna Elovainio	Arla	x
Erkki Mikola	Suomisen Maito	
Mirva Tollet	Valio	x
Sanna Eklund	ProAgria	
Merja Manninen	Evira (asiantuntijajäsen)	x
Terhi Latvala	LUKE	x
Minna Nurro	Pro Luomu	x
Marja-Riitta Kottila	Pro Luomu	x

Asialista

1. Luomumaito tutkimuskohteena, Tuomo Tupasela, Luke
2. Puheenjohtajan valinta
3. Lyhyt katsaus markkina- ja tuotantotilanteeseen
4. Luomumaitoryhmän toimintasuunnitelma vuodelle 2017: mitkä asiat fokuksessa?
5. Luomurehujen ja lääkinnän fokusryhmä?
6. Muut asiat:
  - a. EU:n luomusäädöksen tilannekatsaus
  - b. Koulujakelustrategia
  - c. Miten kirjanpito-ohjelmien tilanne etenee
  - d. Vuoden 2017 palaveriajat

Luomumaito tutkimuskohteena

- Tutkija Tuomo Tupasela esitteli Luken tutkimushankkeita, joissa selvitetään lehmien rehustuksen vaikutusta maitoon - myös luomuna.
- Maito-Inno-hanke selvittää lehmien ruokinnan ja tuotantotavan vaikutusta maidon ravintoarvoon, erityisesti maidon bioaktiivisiin yhdisteisiin sekä niiden merkitystä ihmisen terveydelle. Tutkimus kattaa koko maitoketjun alkutuotannosta kuluttajiin asti. Tutkimushypoteesi on, että luomua simuloiva rehustus vaikuttaa ravintoarvoon myönteisesti. Tutkimuksen tulokset julkaistaan vuonna 2018.
- Samoja asioita tutkitaan myös BioMass- ja MaMa-hankkeissa.
- Maidon arvoketjutyöryhmä esitti, että olisi hyvä saada ruokintatutkimuksiin **oikeita luomurehuja**, jos halutaan mallintaa luomutuotantoa. Tuotantotapa vaikuttaa myös rehuihin. Toisaalta ymmärretään myös se, että tutkimus tehdään niin hyvin kuin vallitsevissa olosuhteissa ja käytettävissä olevilla resursseilla on mahdollista.

Puheenjohtajan valinta

Katsaus: Markkina- ja tuotantotilanne

- Luomumaidon arvoketjutyöryhmän puheenjohtajana valittiin jatkamaan Arja Peltomäki.
- Meijerit ovat tyytyväisiä vuoden 2016 luomumarkkinoiden kehitykseen.
- Tilatasolla positiivista on se, että rehujen seleenitasot saatu kohdalleen ja luomuraakamaito menee kaupaksi.
- MTK:n luomuryhmä on perustettu, ja siinä on edustettuina kaikki tuotantosuunnat.
- Pro Luomu julkaisee vuoden 2016 luomumarkkinoiden kehityksestä kertovat luvut 31.1. ja myös maidon osalta odotetaan markkinoiden hyvää kasvua. Luken Taloustohtori-nettipalvelua on kehitetty siten, että luomutiloja koskevat tunnusluvut saadaan aiempaa paremmin näkyville.

Toiminta vuonna 2017

- Luomumaidon arvoketjutyöryhmä keskittyy vuonna 2017 seuraamaan EU:n luomuasetuksen kohtaloa ja tiivistämään toimialan hyvää yhteistyötä entisestään.
- Myös viranomaisyhteistyötä on syytä lisätä etenkin ELY-keskusten suuntaan. Viljelijöiden kokemusten mukaan joissain ELY:issä saattaa yhä esiintyä ymmärtämättömyyttä luomua kohtaan.
- Tärkeiksi asioiksi katsottiin luomun imagon parantaminen, luomuasenteiden muuttaminen myönteisemmiksi sekä uusien tuottajien innostaminen luomuun.
- Jotta edellä mainitut tavoitteet saavutetaan, tarvitaan uusia innovatiivisia luomutuotteita, jotka kiinnostavat kuluttajia.

Luomurehujen ja lääkinnän fokusryhmä

- Luomun koordinaatiohanke koonnut kaksi fokustyöryhmää, joista toinen aloittaa helmikuussa ja keskittyy pohtimaan luomurehujen ja luomueläinten lääkinnän ongelmakohtia.
- Fokustyöryhmää vetää Brita Suokas, HY/Ruralia ja jäseniksi ovat lupautuneet jo eläinlääkäri Kristiina Sarjokari, Valio ja luomumaidontuottaja Heli Ahonen.
- Myös EHK:n Satu Raussia ja ETT:n Pirjo Korttesniemeä pyydetään mukaan.
- Maidon arvoketjutyöryhmä toivoi, että fokustyöryhmä pohtisi mm. luomueläinten lääkinnän määritelmien selkiyttämistä.
- Fokustyöryhmään päätettiin esittää maidontuottajia Arja Peltomäkeä ja Aino Wathénia sekä Eviran Merja Mannista.

Muut asiat

- **EU:n luomusäädöksen tilannekatsaus**
Asetusehdotuksen isoja ongelmia ei ole saatu ratkaistua, ja asian käsittely siirtyy jälleen uudelle puheenjohtajamaalle (Malta). Pro Luomu yhdessä alan muiden keskeisten toimijoiden kanssa on esittänyt MMM:lle, että Suomi ehdottaisi asetusuudistuksesta luopumista tai ainakin käsittelyn pysäyttämistä.
- **Koulumaitostrategia**
Luomumaito saattaa saada uudessa säädöksessä hieman isomman tuen kuin tavanomainen maito. Tavoitteena, että uusi säädös olisi käytössä jo ensi syksynä koulujen alkaessa.
- **ProAgrian kirjanpito-ohjelmien tilanne**
ProAgria toivoo apua kahteen eri työryhmään kirjanpito-ohjelmien kehittämiseksi. Nautakarja-työryhmään päätettiin esittää Arja Peltomäkeä ja toista jäsentä Pro Luomun liha-arvoketjutyöryhmästä.

Vuoden 2017 palaveriajat

- 6.4. klo 11-15 Arla